

13-10-2022

 Gezondheid, Milieu en Veiligheid Brabant

GGD ONDERZOEK: LUCHTKWALITEIT EN GEZONDHEID IN DE PROVINCIE NOORD-BRABANT

MARIEKE VAN BALLEGOOIJ
ADVISEUR MILIEU EN GEZONDHEID

Gezondheid, Milieu en Veiligheid Brabant

ACHTERGROND EN AANLEIDING

- Schone lucht is van levensbelang!
- Luchtkwaliteit is de milieufactor met de grootste impact op gezondheid.
- De huidige luchtkwaliteit verklaart 75% van de milieubijdrage aan ziektelast in Nederland. (VTV 2018)
- GGD onderzoek: Inzicht in de omvang van de ziektelast door luchtverontreiniging in de provincie Noord-Brabant.

METHODE

Blootstellingsbepaling:

- Berekende jaargemiddelde blootstelling: concentraties op pandniveau en gekoppeld aan aantal bewoners per pand
- Met behulp van:
 - Data 2019
 - AERIUS Rekentool van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Lucht (NSL)
 - Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)
- Voor NO₂, PM_{2,5} en PM₁₀ (zowel primair als secundair)
- Op kaart gezet met QGIS (V3.16.16)

Gezondheidseffecten:

- Omgerekend naar ziektelast m.b.v. wetenschappelijk vastgestelde blootstelling-effect-relaties.
- Omgerekend naar aantal 'meegerookte sigaretten'.

Gezondheid, Milieu en Veiligheid Brabant

BLOOTSTELLING AAN LUCHTVERONTREINIGING (2019)

NO₂

Blootstelling aan NO₂ per gemeente (µg/m³)

<10 (WHO advieswaarde)

10 - 14

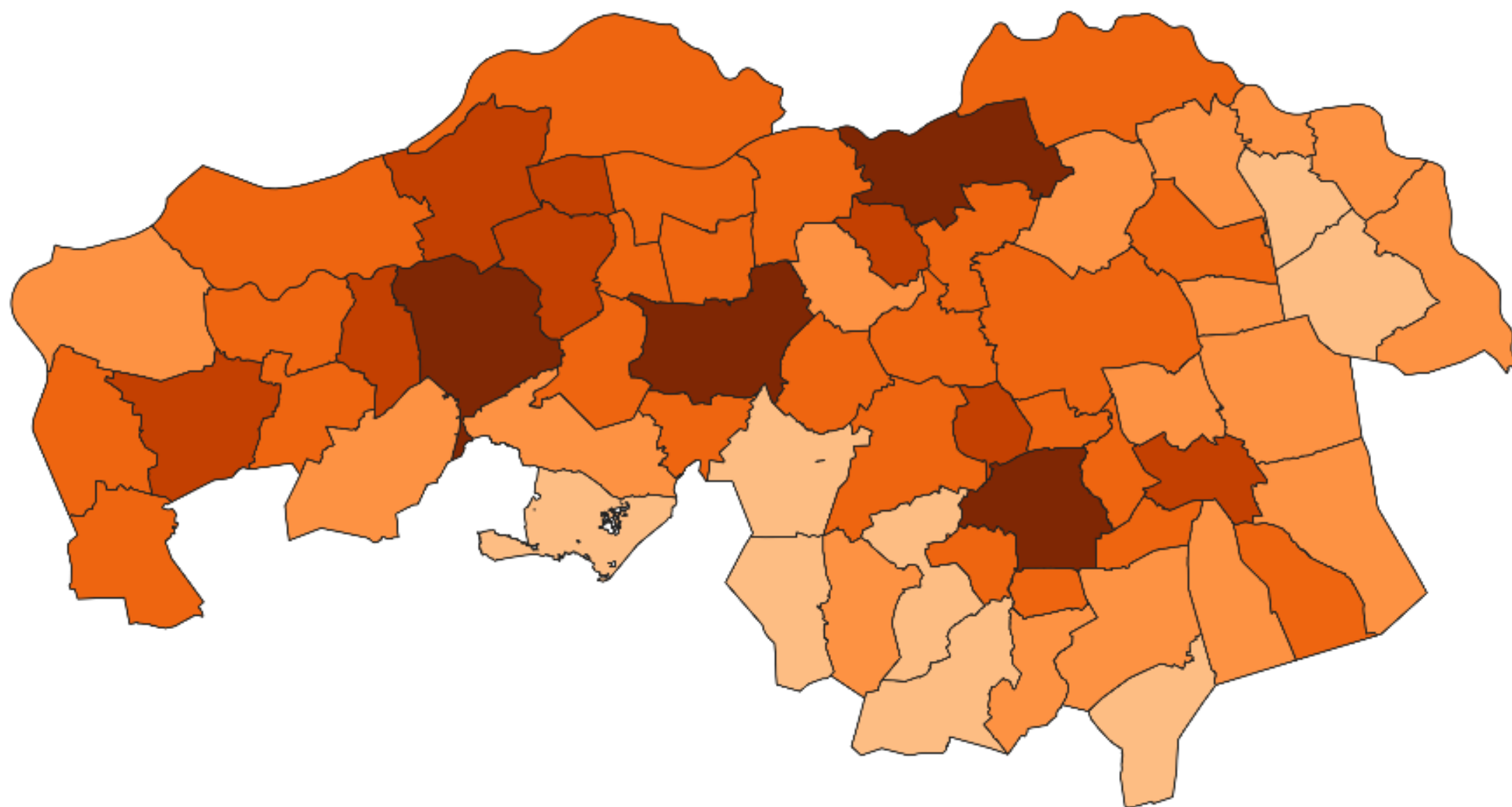
14 - 15,5

15,5 - 17

17 - 18,5

18,5 - 20

>20

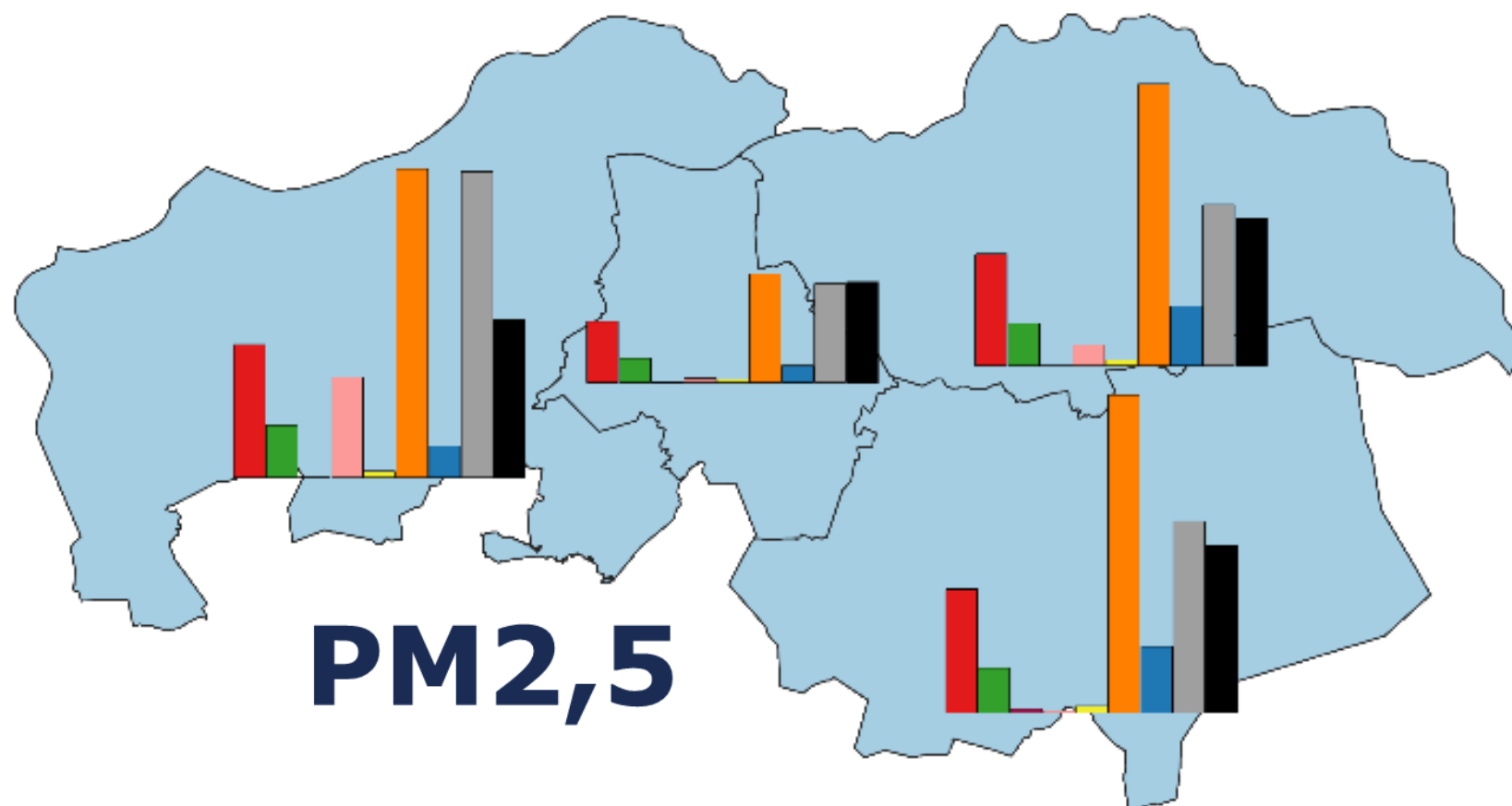
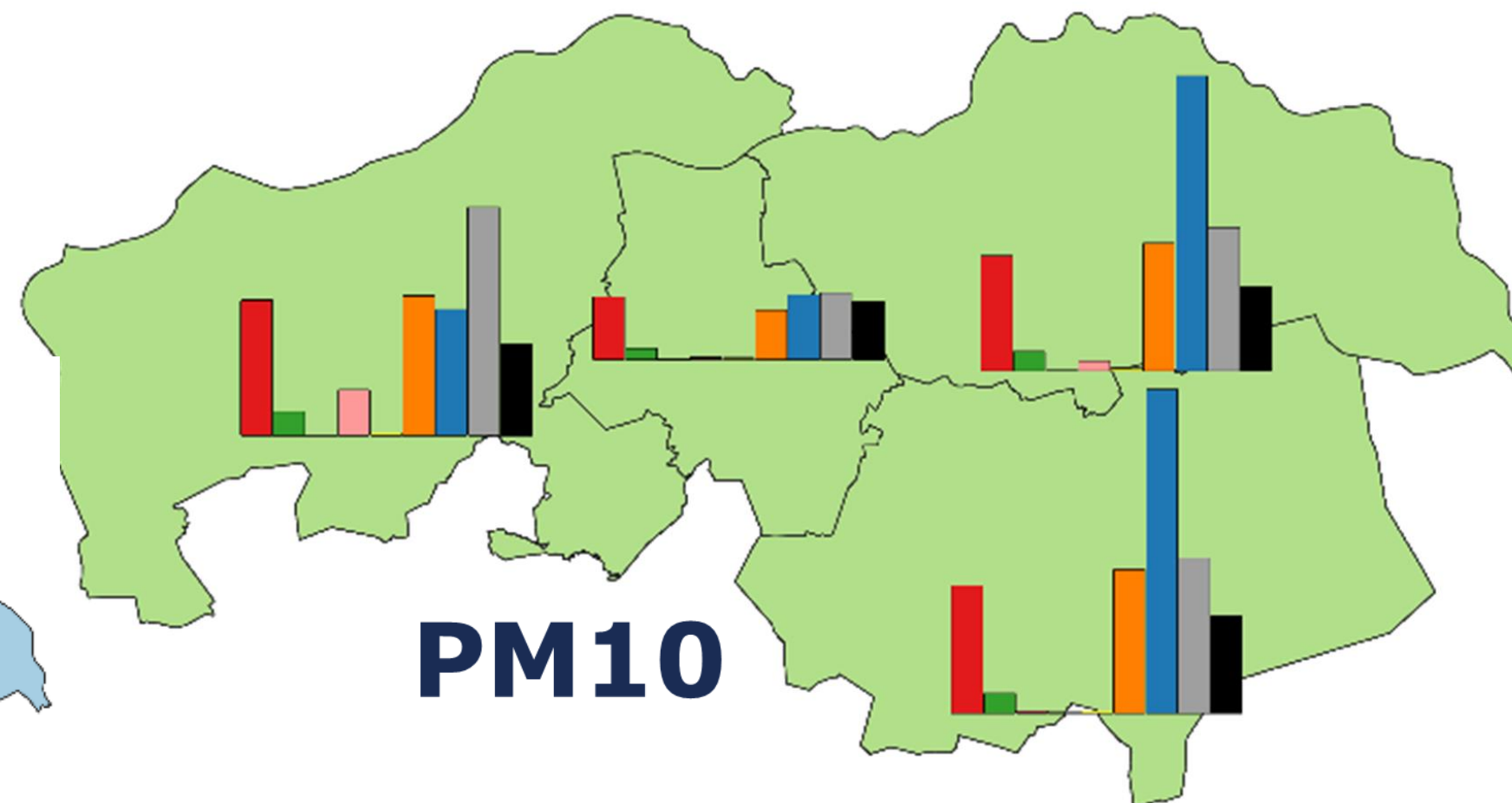
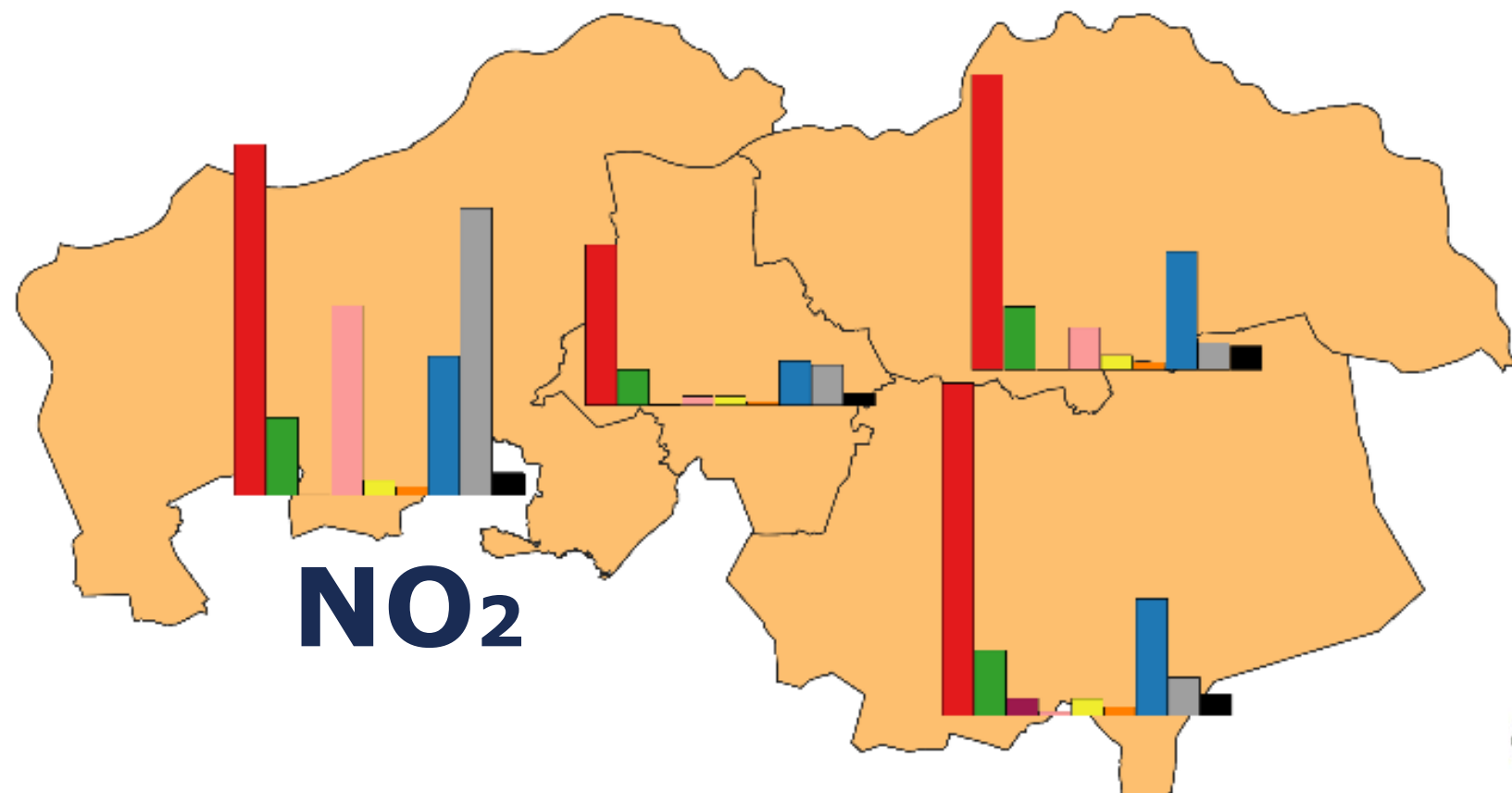

GEZONDHEIDSEFFECTEN

Gezondheidseffect (leeftijdscategorie in jaren)	Indicator	Ziektelast door indicator (absolute aantal)	Ziektelast door indicator (relatieve aandeel)
Aandoeningen			
Laag geboortegewicht (0-1)	PM2,5	117	8,2 %
Incidentie astma kinderen (0-18)	NO ₂	898	20,2 %
Incidentie hartvaatziekten (totaal) (40+)	PM2,5	6.478	9,0 %
	NO ₂	16.396	22,9 %
Longkanker (50+)	PM2,5	264	15,1 %
Ziekenhuisopnames astma (alle leeftijden)	PM2,5	27	2,5 %
	NO ₂	28	2,6 %
Ziekenhuisopnames COPD (alle leeftijden)	PM2,5	132	2,7 %
Ziekenhuisopnames ischemische hartziekten (40+)	NO ₂	210	2,2 %
Afname in functie			
Daling longcapaciteit kinderen (FEV1) in % (0-18)	PM2,5	1,8	n.v.t.
	NO ₂	1,3	n.v.t.
Vroegtijdige sterfte			
Vroegtijdige sterfte in dagen (30+)	PM10 + NO ₂	358	n.v.t.
Meeroken			
Aantal meegerookte sigaretten per dag (alle leeftijden)	PM2,5 + NO ₂	4,9	n.v.t.

LOKALE BRONNEN (2019)

- Wegverkeer
- Mobiele werktuigen
- Luchtvaart
- Scheepvaart
- Huishoudens cv
- Houtstook
- Landbouw
- Industrie
- Overig

excl. secundair gevormd fijn stof

AANBEVELINGEN (1)

Bronmaatregelen om de uitstoot te verminderen

Voorbeelden:

- Wegverkeer: minder wegverkeer, stimuleren van wandelen en fietsen (actief transport) en openbaar vervoer, milieuzones, stimuleren van elektrisch vervoer, lagere maximumsnelheid
- Houtstook: minder houtstook, houtstookvrije wijken stimuleren, verplichten van het volgen van een negatief stookadvies, schoner stoken
- Landbouw: minder dieren, stalmaatregelen (bv. toepassen van meest optimale stalvloeren, strooiseltypen, filters), aanpassing voer
- Industrie: best beschikbare technieken verplicht stellen, opslag of overslag overkappen, verankeren van zo laag mogelijk vergunnen in lokaal beleid
- Mobiele werktuigen: best beschikbare technieken verplicht stellen, schonere aggregaten
- Scheepvaart: walstroom, elektrificatie van schepen

Gezondheid, Milieu en Veiligheid Brabant

AANBEVELINGEN (2)

Gevoelige bestemmingen en afstand

- Gevoelige bestemmingenbeleid
- GGD afstandsadviezen tot gevoelige bestemmingen;
 - Geen gevoelige bestemmingen binnen 300 meter van de snelweg;
 - Geen eerstelijns bebouwing binnen 50 meter van drukke wegen;
 - Geen gevoelige bestemmingen binnen 250 meter van een veehouderij (2 kilometer voor geitenhouderijen)

Gezondheid in beleid

Beschermen én bevorderen van de gezondheid, via verschillende domeinen

Neem gezondheid expliciet mee in mobiliteit, ruimte, woningbouw en klimaat

Schone Lucht Akkoord (SLA)

Gezonde lucht is een gezamenlijke verantwoordelijkheid!

Gezondheid, Milieu en Veiligheid Brabant

Schone lucht is van levensbelang!

Iedere verbetering in luchtkwaliteit levert gezondheidswinst op.

Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Gezondheid, Milieu en Veiligheid Brabant

MEER INFORMATIE

Informatie, inspiratie en advies:

- Voor beleidsmakers: www.brabantscan.nl (klik 'Brabantse omgevingsscan' > 'lucht')
- Voor burgers: www.ggdleefomgeving.nl (klik 'lucht')

Achtergronddocumenten:

- [Digitale versie eindrapport Luchtkwaliteit en gezondheid](#)
- [Terugkijken webinar Luchtkwaliteit en gezondheid](#) en Q&A webinar (pdf)
- [Position paper luchtkwaliteit](#)
- [RIVM rekentool gezondheidsindicator](#)

Gezondheid, Milieu en Veiligheid Brabant

Vragen?

milieu@gdgm.nl
088 368 7800